

**ISHLAB CHIQARISHNI KENGAYTIRISH VA MODERNIZATSIYA
QILISHNI SOLIQLAR YORDAMIDA RAG'BATLANTIRISH
MASALALARI.**

*Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Soliq qo'mitasi bosh inspektori
Xoliyev Bobir Arziqulovich*

Ishlab chiqarishni kengaytirish va modernizatsiya qilish iqtisodiy rivojlanishning muhim omillaridan biridir. Bu jarayonlar mamlakatning raqobatbardoshligini oshirish, yangi ish o'rinalarini yaratish va iqtisodiy barqarorlikni ta'minlashga yordam beradi. Soliqlar bu jarayonlarni rag'batlantirishda muhim rol o'yndaydi, chunki ular investitsiyalarni jalg qilish va ishlab chiqarish samaradorligini oshirish uchun qulay sharoitlar yaratadi. Davlat tomonidan ishlab chiqarishni kengaytirish va modernizatsiya qilish uchun beriladigan soliqlarni kamaytirish yoki imtiyozlar taqdim etish. Bu, o'z navbatida, korxonalarni yangi texnologiyalarni joriy etishga va ishlab chiqarishni kengaytirishga undaydi. Yangi investitsiyalarni jalg qilish uchun soliq imtiyozlari va subsidiyalar. Bu, ayniqsa, kichik va o'rta biznes uchun muhimdir. Soliqlar orqali innovatsion texnologiyalarni joriy etish va tadqiqotlar uchun moliyaviy yordam. Bu, ishlab chiqarish jarayonlarini samarali va raqobatbardosh qilishga yordam beradi. Soliq imtiyozlari orqali xodimlarning malakasini oshirish va yangi bilimlarni egallashga rag'batlantirish. Bu, ishlab chiqarish samaradorligini oshirishga yordam beradi. Ishlab chiqarishni kengaytirish va modernizatsiya qilish orqali yangi ish o'rinalari yaratiladi. Bu, iqtisodiy barqarorlikni ta'minlashga yordam beradi. Soliqlar orqali mahalliy ishlab chiqaruvchilarni rag'batlantirish va importga bog'liqlikni kamaytirish. Bu, iqtisodiy mustaqillikni oshirishga yordam beradi. Ishlab chiqarishni kengaytirish va modernizatsiya qilish orqali ijtimoiy mas'uliyatni oshirish. Bu, korxonalar va davlat o'rtasidagi hamkorlikni kuchaytiradi. Ishlab chiqarishni modernizatsiya qilish orqali sifatli mahsulotlar va xizmatlar taqdim etish. Bu, iste'molchilarни qoniqtirishga yordam beradi.

Ishlab chiqarishni modernizatsiya qilishda bir qator muhim texnologiyalar mavjud. Ular ishlab chiqarish jarayonlarini samarali, tez va raqobatbardosh qilishga yordam beradi. Ishlab chiqarish jarayonlarini avtomatlashtirish orqali inson omilini kamaytirish va samaradorlikni oshirish. Turli vazifalarni bajarish uchun dasturlashtirilgan robotlar, masalan, yig'ish, paketlash va sifat nazorati. 3D bosib chiqarish texnologiyasi yordamida murakkab shakllarni tez va arzon narxda ishlab chiqarish. Bu, prototiplarni yaratish va maxsus buyurtmalarni bajarishda juda foydali. Ishlab chiqarish jarayonlarini real vaqt rejimida kuzatish va boshqarish imkonini beruvchi aqlii sensorlar va qurilmalar. Bu, ma'lumotlarni yig'ish va tahlil qilish orqali samaradorlikni oshirishga yordam beradi. Katta ma'lumotlar (Big Data) va sun'iy

intellekt yordamida ishlab chiqarish jarayonlarini optimallashtirish va qaror qabul qilishni yaxshilash. Sun'iy intellekt yordamida talabni prognozlash va ishlab chiqarishni rejalashtirish. Ma'lumotlarni saqlash va qayta ishlash uchun bulutli xizmatlardan foydalanish, bu esa xarajatlarni kamaytirish va ma'lumotlarga har joydan kirish imkonini beradi. Quyosh, shamol va boshqa qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan foydalanish orqali energiya xarajatlarini kamaytirish va ekologik ta'sirni pasaytirish. Energiya iste'molini optimallashtirish va samaradorligini oshirish uchun avtomatlashtirilgan tizimlar. Ishlab chiqarish jarayonlarida kiberxavfsizlikni ta'minlash uchun zamonaviy texnologiyalar va protokollarni joriy etish. Ishlab chiqarish jarayonlarini simulyatsiya qilish va o'qitish uchun virtual va kengaytirilgan haqiqat texnologiyalaridan foydalanish. Ushbu texnologiyalar ishlab chiqarishni modernizatsiya qilishda muhim ahamiyatga ega bo'lib, korxonalar uchun raqobatbardoshlikni oshirish va samaradorlikni ta'minlashda yordam beradi. Ishlab chiqarishni modernizatsiya qilishda qo'llaniladigan texnologiyalarni joriy etishning iqtisodiy foydalari bir qator jihatlardan iborat. Ishlab chiqarish jarayonlarini avtomatlashtirish orqali ish vaqtini qisqartirish va ishlab chiqarish tezligini oshirish. IoT va ma'lumotlar tahlili yordamida resurslarni (xom ashyo, energiya) yanada samarali boshqarish. Avtomatlashtirish va robototexnika yordamida ishchi kuchi xarajatlarini kamaytirish. Energiya samaradorligi texnologiyalari orqali energiya iste'molini kamaytirish. Sun'iy intellekt va avtomatlashtirilgan tizimlar yordamida sifat nazoratini yaxshilash, bu esa qayta ishlash xarajatlarini kamaytiradi. Avtomatlashtirilgan jarayonlar inson xatolarini kamaytiradi, bu esa mahsulot sifatini oshiradi. Katta ma'lumotlar va sun'iy intellekt yordamida tezkor va aniq qarorlar qabul qilish imkonini beradi, bu esa bozor talabiga moslashishni osonlashtiradi. Yangi texnologiyalarni joriy etish orqali yangi mahsulotlar va xizmatlar yaratish, bu esa bozor raqobatbardoshligini oshiradi. Tezkor ishlab chiqarish va yetkazib berish jarayonlari orqali mijozlar talablariga tezda javob berish. Innovatsion texnologiyalar yordamida yangi bozorlar va segmentlarga kirish imkoniyatlari. Texnologiyalarni joriy etish orqali kichik va o'rta bizneslar o'z mahsulotlarini raqobatbardosh narxlarda taklif qilishlari mumkin. Qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan foydalanish va energiya samaradorligini oshirish orqali ekologik ta'sirni kamaytirish, bu esa uzoq muddatda xarajatlarni kamaytiradi. Texnologiyalarni joriy etish yangi ko'nikmalarni talab qiladi, bu esa ishchilarni o'qitish va yangi ish o'rinalarini yaratishga olib keladi. Ushbu iqtisodiy foydalar ishlab chiqarishni modernizatsiya qilish jarayonida texnologiyalarni qo'llashning ahamiyatini ko'rsatadi va korxonalar uchun raqobatbardoshligini oshirishga yordam beradi.

Xulosa:

Ishlab chiqarishni kengaytirish va modernizatsiya qilish soliqlar yordamida rag'batlantirilishi mumkin. Soliq siyosati, innovatsiyalarni rag'batlantirish, iqtisodiy

barqarorlik va ijtimoiy ta'sir kabi omillar ishlab chiqarish jarayonlarini samarali va raqobatbardosh qilishda muhim rol o'ynaydi. Davlat va korxonalar o'rtasidagi hamkorlikni kuchaytirish orqali iqtisodiy rivojlanishni ta'minlash mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Sultonova, M. A. (2021). MAS'ULIYATI CHEKLANGAN JAMIYATLARDA BUXGALTERIYA HISOBINI TASHKIL ETISH MASALALARI. *Scientific progress*, 2(8), 608-613.
2. Abduraximov, B. U. O., Qudbiyev, N. T., & Mominov, I. L. O. (2021). AYLANMA MABLAG 'LARNI BOSHQARISH TIJORAT KORXONASI MUVAFFAQIYATINING ASOSI. *Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences*, 1(10), 724-733.
3. Rasulova, Shaxnoza Xatamovna (2021). ISHLAB CHIQARISH XARAJATLARINI KAMAYTIRISHNING IQTISODIY AHAMIYATI VA UNI TO'G'RI HISOBGA OLISH ZARURIYATI. *Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences*, 1 (10), 713-718.
4. Abduxalimovna, A. Z., & Nabihevich, I. I. (2021). Organization of Long-Term Asset Accounting on the Basis of International Standards. *CENTRAL ASIAN JOURNAL OF INNOVATIONS ON TOURISM MANAGEMENT AND FINANCE*, 2(11), 86-92
5. www.ziyonet.com.